

AZ ÉLET SZOLGÁLATA NAPJAINK EURÓPÁJÁBAN*

Lábady Tamás

P. Henry Boulad *Jézus napjainkban* című kis könyvének egyik jelenetében írja, hogy „Jézus EZEKBE A NAPOKBAN egy New York-i női klinika koraszülött osztályát látogatta meg. Megállt az egyik inkubátor előtt, hogy szemügyre vegye a parányi emberkét, aki a bura alatt rugdalózott. [...] Nem könnyű kimondani, hogy e plasztikbura alatt ott van egy teljes ember. [...] Csupa tehetetlenség, gyöngeség és kiszolgáltatottság ez az apró lény. De óriási reménység is... Hogyan is voltam képes egykor ezt a csodálatosan megálmódott embert megvalósítani és a teremést ezzel a mesterművel teljessé tenni? Hogyan is valósult meg ez a csoda? [...] Évszázadokig, évezredekig, évmilliókig álmodtam erről az egyetlen emberi lényről[...].Szívem szenvedélyesen vágyott utána, mélységesen szerettem őt. És éppen ez az igaz szeretet hívta életre, amikor eljött az ő ideje[...].Ebbe a még semmi emberkébe beleleheltem isteni lehetemet, beleadtam erőmet és minden örömet, ebbe az egyetlen lénybe árasztottam egész szeretetemet[...].Minden embernek megvan a maga saját története. Minden egyes ember egy szent történet [...]. Történetének igazi kezdete titokzatosan rejtőzködik az idők végtelenségében, a világ kezdete előtt, az én szívemben, időtlen örökkévalóságom mélyén... Ó, ha hinni tudná ezt a világ!”¹

Sajnos azonban – az elmúlt és következő napok tapasztalata alapján – úgy tűnt Jézus számára, hogy mindezt nem hiszi a teremtett világ. Jézus ugyanis – Boulad csodálatos jelenés-képeit kikölcsönözve és folytatva – néhány nap múlva az Európába menekülők áradatához csatlakozott barátaival együtt. Jézus a menekültekhez hasonló ruhát és teljesen lejárt cipőt viselt, közel-keleti arcvonásai és bőrszíne semmiben sem különbözött a bevándorlókétól. Már korábban látta a Földközi-tenger partjaihoz kivetett 3 éves kisfiú holttestét, az európai embercsempészek hálójába került 71 szerencsétlen megfulladt ember – köztük gyerekek – már oszlásnak indult testi roncsait, a csempészek felborult lélekvesztőin tengerbe fült több mint háromezer áldozat sokaságát, a héthónapos várandós édesanyját, akitől el akarták választani férjét és 3 éves kisfiát, szóval látta az ember igazságtalanságainak és gyengeségeinek a legsötétebb dolgait.

Barátai meglepődve fedezték fel, hogy Jézus arcán egy-egy könnycsepp csordul végig, miközben „a lelke mélyéig megrendült” attól, hogy ezek a tömegek elhagyni kényszerültek háborútól felsebzett hazájukat és – mint Isten választott népe a pusztá-

* Elhangzott 2015. szeptember 18-án, a Gaizler Gyula-Emlékérem átvétele alkalmából.

¹ P. Henry Boulad: *Jézus napjainkban*. Budapest, Ecclesia, 1996. 20–22.

ban való hosszú vándorlás során – valóságos exodust megélve vonszolták fáradt testüket az általuk ígéret földjének tartott Európába.

* * *

Jézus barátai leültek a vasúti sínek mellett egy tisztáson, és kérték a Mestert, üljön közéjük és válaszoljon kérdéseikre. Közben a menekültek százei mentek el mellettük a vasúti síneken lépkedve.

Rövid várakozás után egyikük megszólalt: Mester! Mire jó ez az örület? Ez a mérhetetlen tragédia? Hol talál otthonra itt Európában ez a milliányi ember? És mi lesz a keresztény Európával, az iszlám, a muzulmánok ilyen tömeges bevándorlásával?

Jézus tekintete a meszességbe veszett, aztán így szólt barátaihoz: Ugye tudjátok, hogy az első nagy történetíró, a történetírás atyja, Hérodotosz ajándékozta meg – az én sugallatomra – ezt a kontinenst Európa nevével, Európa mítoszával. Azt azonban alighanem csak kevesen tudják, hogy Hérodotosz maga is migráns volt. Európa első prominens bevándorlója ugyanis Helikarnasszoszban született énelöttem 485-ben, az akkor még Helléspontoszban nevezett Dardanelláknak az ázsiai oldalán. Hérodotosz forrófejű ifjúként részt vett egy államcsínyben, és emiatt üldözöttként menekülnie kellett – ahogy ő nevezte – a Napnyugatra, azaz Európába, hogy csodálja Athént, a periklészi demokráciát, és hogy megírja az első nagy történelmi művet a perzsa háborúk koráról, Hellasz és Perzsia, Európa és Ázsia antinomiájáról. Hérodotoszon, az Európa-elnevezés copyrightjának birtokosán azonban nem segített Athén iránti lojalitása és szolgálkúsége, hanem mint az Európába migráló idegen, hazátlanul és névtelenül halt meg Dél-Itália egyik falvában.

A migráció, az Európába menekülés tehát Európa történetének kezdetében forrásozik. Azt kérditek, hogy két és fél ezer év után otthont ad-e Európa a Hérodotosz-féle migránsoknak? Nem tudom. Ti magatok, a közös Európa polgárai irányítjátok történelmeteket. Atyám a világot rátok bízta és az azzá lesz, amit ti csináltok belőle. Mindenesetre a mostani krízisben rá kell gondolnia Európának, hogy a legújabb kori történelmében sok milliányi számban nem adott otthont a saját ivadékainak. Millió és millió emberi magzatot pusztított el, és pusztít el ma is, akik Európában – Európa bűnei miatt – hazátlanokká lettek. Így Atyám fogadja be őket a „mennyei hazába”. Európa végig gondolhatná, hogy nem található-nak-e otthonra a „pásztor nélküli juhok” a megölt magzatok megüresedett helyein – és akkor még mindig maradna Európának tere arra, hogy most már ne pusztítsa tovább saját ivadékait. Bizonyos, hogy Európa legalább annyi migránst be tudna fogadni, ahány magzatot megölt. Alaptörténete az Evangéliumnak az „irgalmas szamaritánus”, és alapparancsa az „ellenségszeretet”. Ti tudjátok, hogy minden egyes megfogant emberi lénybe – így a más istent valló migránsokba is – egytől egyig, külön-külön mindegyikbe beleleheltem isteni lehetetemet és valamennyien Atyám képét hordozzák, így kivétel nélkül méltóak az életre, amely szent, mert isteni forrásból ered. Európa ezzel a legújabb kori népvándorlással rendkívüli választás elé került: az európai önzés bűneinek tevékeny megbánójaként vagy megvalósítja a közös Európa-ház egyik megálmodójának, Robert Schumann-nak a crédóját, hogy ti. „A közös Európát csak a konkrét cselekedetek fogják létrehozni, amelyek mindenekelőtt a szolidaritásban nyilvánulnak meg”, azaz a szolidaritás és a szubszidiaritás mély tartalma szerint otthont és hazát ad a más kontinensről Európába jövőknek, vagy rendre megakadályozza a bevándorlást, ezzel végérvényesen otthon-

talanná és hazátlanná téve őket, amíg meg nem hálnak, mint Hérodotosz, az Európai Unió valamelyik globális falvában. Ebben a rendkívüli történelmi helyzetben Atyám egy óriási lehetőséget adott Európának azzal, hogy Európa még bizonyíthatja: az irgalmasság és a szeretet Evangéliumát ragyogtatja a világ felé. Hogy ebben a kegyelmi időben a megtérésben képes előbbre haladni.

Ezért mentem el Róma püspökéhez, Ferenc földi helytartóhoz, és kértem, hogy kiáltvánnyal, pápai szózáttal forduljon Európa minden egyházi helyéhez, kérve őket, hogy a menekültek befogadásával konkrétan juttassák kifejezésre az Evangéliumot. Európának tehát most döntenie kell. A szeretet és az irgalmasság erejével vagy győzedelmeskedik az iszlám fölött, vagy Európa elveszíti keresztény voltát, amit egyébként már több mint egy évtizede annak, hogy nem vállalt fel. A szereteten és az irgalmasságon a világ erői, „a pokol kapui” sem tudnak győzedelmeskedni.

Én ennél többet nem tehetek. Hiszen ott élek és próbálok munkálkodni minden egyes ember tudatának mélyén. Az én szívem ver minden egyes emberszív közepén. Kár, hogy egyre kevesebb szív tudja, hiszi ezt. Azt azonban még elmondom nektek – azért, hogy legyen reményetek – hogy van egy másik Európa-történet is, amely sokkalta biztatóbb, mint a migráns Hérodotoszé. A történet szerint Zeusz főisten beleszeretett a szépséges föníciai királylányba, akit Európának hívtak. Amikor a gyönyörű hajadon Szidonban virágot gyűjtött egy tavaszi mezőn, Zeusz bika képében közeledett hozzá, megejtette, majd a hátán végigvitte az egész kontinensen Nyugatról egészen Kijevig, majd Krétán hagyta, ahol tőle származtak a sziget hatalmas királyai és a királyok alattvalói, akik aztán bevándoroltak a kontinensre és benépesítették Európát. A történet profán, hiszen Zeuszról, a pogány főistenről szól. Ugyanakkor azonban valahol szent is. Szent, mert benne Európa elválaszthatatlanul összekapcsolódik a teremtéssel, a termékenységgel, az életfákasztással, és általában az élet szolgálatával. Szent, hiszen magáról az életről szól, a kontinensen ugyanis nemcsak a szép föníciai királylány, de utódai, így a krétai bevándorlók is otthonra leltek és benépesítették egész Európát. Vajon megismétlődik-e ez a második Európa-történet a mostani bevándorlásokor? Imádkozzuk ezért együtt: Atyám legyen meg a Te akaratod!